

TRẦN KHẮC TÂM

Đem mưa về cho cây

TRẦN KHẮC TÂM

Đem mưa về cho cây

THAY LỜI NÓI ĐẦU

TRẦN KHẮC TÁM - NHÀ THƠ CỦA CÁC EM

Nhà thơ Thanh Quế

Tôi quen Trần Khắc Tám vào những năm cuối thập kỉ 70, thế kỉ trước. Đạo đó, chúng tôi đang viết ở Trại sáng tác văn học Quân khu V. Vào những lúc rảnh rỗi, chúng tôi thường rủ nhau sục xuồng các hiệu sách. Lúc ấy, sách cũng rất "bao cấp", người ta dành phân phối cho các thư viện. Chúng tôi tìm đến Trưởng phòng phát hành của Công ty phát hành sách Quảng Nam - Đà Nẵng, nghe nói là người rất yêu văn chương, để nhờ can thiệp. Trước mắt chúng tôi là một anh chàng mảnh khảnh, trắng trẻo và rất đẹp trai. Đó là Trần Khắc Tám. Tám thân chinh dẫn chúng tôi đến hiệu sách Trung tâm Đà Nẵng giới thiệu với các cô bán sách để chúng tôi làm quen. Sau đó, chính Tám tham mưu cho lãnh đạo Công ty phát hành sách cấp cho mỗi người một cái phiếu mua sách đặc biệt. Nhờ đó mà chúng tôi có những quyển sách hay. Đi lại mãi với nhau thành thân. Một hôm, chàng trai nọ đưa cho tôi một xấp giấy, rứt rề nói:

- Em biết anh là người viết cho thiếu nhi, em có tập viết một số bài thơ cho các em, anh xem giúp.

Sau này, vào năm 1988, cùng xấp thơ đó và một số bài mới viết, Tám đã in phần thơ *Bé ru* chung một tập sách với tôi, do Sở Văn hóa Bình Trị Thiên ấn hành.

Hai anh em cùng in chung một tập sách nhưng mỗi người viết cho một đối tượng. Tôi viết hầu hết cho lứa tuổi thiếu niên còn Tám thì viết cho lứa tuổi nhi đồng.

Thơ Tám đưa bạn đọc nhỏ tuổi đến với những gì gần gũi chung quanh các em như người bà, con búp bê, con mèo, chiếc quạt, quyển sách rồi mở rộng ra với các chú thương binh, với cơn mưa rào, cánh đồng vào mùa gặt, gặp gỡ với những người bạn lười tắm, những kẻ hợm mình..., đưa các em đến với những trò chơi quen thuộc. Đây là trò chơi ru em:

*Nhẹ nhàng bé ẵm búp bê
Dịu dàng tay nhỏ vỗ về, à ời...*

Còn đây là trò chơi làm toán cộng:

*Ông thương em bằng bà
Bà thương em bằng má
Má thương em bằng ba
Ba thương bằng tất cả*

Từ đó, giúp cho các em dần dần nhận ra: cái gì tốt, cái gì xấu, việc nào nên làm, việc nào không nên làm. Tám không muốn thơ mình trở thành những bài giáo lí khô cứng...

Thơ cho lứa tuổi nhỏ của Trần Khắc Tám không có những tứ lạ, những câu triết lí gây ấn tượng mạnh vào tâm trí người đọc mà bằng những lời hồn nhiên, giản dị, giàu liên tưởng như đang kể cho các em nghe những câu chuyện mà mình biết, mình chứng kiến. Cái mạnh của thơ Tám là ở chỗ này và vì thế thơ anh đã đi vào tâm hồn, tình cảm các em. Bài thơ *Đem mưa về cho cây* đã được một nhạc sĩ phổ nhạc và được các em thiếu nhi Đà Nẵng rất thích hát.

Trần Khắc Tám còn viết truyện cho thiếu nhi. Truyện của anh sinh động, ngộ nghĩnh rất hợp với lứa tuổi ưa hoạt động của các em. Đặc biệt, từ năm 2000, anh đã thôi giữ chức Phó Giám đốc Công ty phát hành sách Đà Nẵng để chuyển sang phụ trách Trung tâm phát hành sách Kim Đồng tại miền Trung "để có dịp gần gũi và hiểu các em hơn" như anh đã vui vẻ nói với tôi. Biết đâu nhờ thế mà anh sẽ sáng tác thêm nhiều bài thơ, nhiều truyện ngắn mới và hay hơn cho các em. Nhưng Tám không kịp thực hiện ý định ấy nữa rồi...

Nhà thơ của chúng ta đột ngột ra đi vào một ngày cuối đông năm 2002, cách đây vừa chẵn một chục năm sau một tai nạn oan nghiệt và đau xót.

Đà Nẵng, 19-5-2012

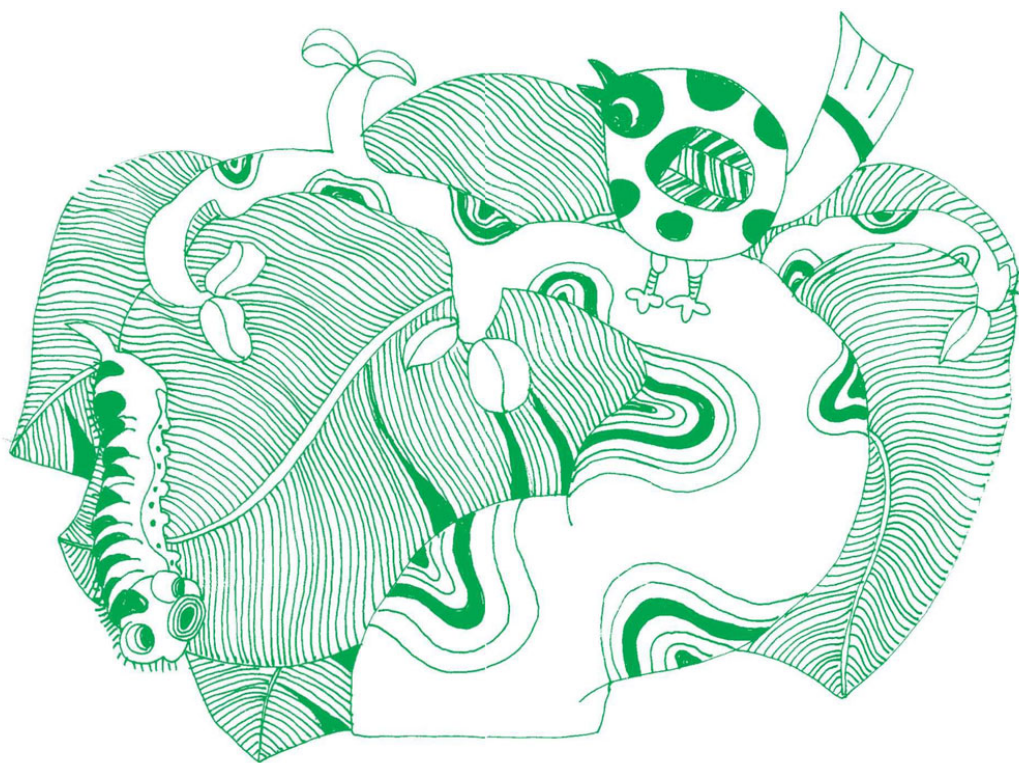

ĐÊM MƯA VỀ CHO CÂY

*Để hàng cây đứng lặng
Sao chưa về mưa ơi
Giờ này mưa chạy trốn
Ở nơi nào xa xôi*

*Bé thương bàn tay anh
Bé thương bàn tay chị
Trông hàng cây ven đường
Dành bóng im cho bé*

*Khi đã học thuộc bài
Cầm gàu đi tưới nước
Bé làm mưa cho cây
Mẹ nhìn theo vui mắt*

CÓ MỘT CON SÂU

*Có một con sâu
Bám trên chiếc lá
Thoáng thấy chú chim
Sâu run lấy bầy*

*Tưởng chim đã thấy
Sâu càng run run
Tuột khỏi lá non
Liền rơi xuống góc*

*Chim sà xuống đất
Đớp miếng mồi ngon*

BÉ NGOAN

*Gió lang thang mãi trên đồi
Là ngọn gió chẳng nghe lời mẹ cha
Gió ngoan thổi mái tóc bà
Thổi nhanh nhẹn lúa tím xa ngoài đồng*

*Bé ngoan cha mẹ vui lòng
Biết viết lên vở những dòng chữ hay*

CHIẾC QUẠT TRẦN

*Chiếc quạt trần
Như chong chóng
Làm cho nắng tan
Cho em bớt nóng*

*Em nhìn chiếc quạt
Quay tít trên cao
Vòng quay lấp lánh
Như trời đầy sao*

PHÉP CỘNG CỦA EM

*Ông thương em bằng bà
Bà thương em bằng má
Má thương em bằng ba
Ba thương bằng tất cả*

*Em thương ba thương má
Càng thương ông thương bà*

AI, BA NGÀY KHÔNG TẮM

*Em có thể không tắm
Suốt vài ba tuần liền
Em chỉ cần rửa mặt
Qua loa mỗi ngày thôi*

*Nhưng mà không thể được
Mẹ đã dạy em rồi
Ai - ba ngày không tắm
Người sẽ thành đất đai!*

THƯƠNG BÀ

*Răng bà rụng hết
Bà ăn khó khăn
Miệng bà móm mém
Trán đầy nếp nhăn
Mắt bà đã kém
Chân bà run run*

*Má ơi má chọn
Bát cơm cho mềm
Chim ơi hãy hót
Cho bà ngủ yên*

BÉ RU

*Nhẹ nhàng bé ẵm búp bê
Dịu dàng tay nhỏ vỗ về, à ời...
À ời bé hát ru hời
Thơ ngây tiếng trẻ ngủ rồi còn ngân*

*Chiếc khăn tay nhỏ làm màn
Nón bài thơ với nơ vàng làm nôi
Gió chiều chúm chím trên môi
Lời ru thỏ thẻ, nụ cười mênh mông*

CHÚ THƯƠNG BÌNH

*Chú thương bình
Đi như em vừa biết đi*

*Chú thương bình
Ngồi như em vừa biết ngồi*

*Chú thương bình ăn cơm
Tay cầm đũa run run
Nhiều khi để rơi bát*

*Nhưng chú từng đứng trên đồn giặc
Quân thù hạ súng nhìn lên...*

MÙA GẶT

Lúa đã chín vàng
Phơi đầy lối xóm
Những bác nông dân
Thức khuya dậy sớm

Này bông lúa ơi
Hạt đừng rụng nhé
Mùa gặt tới rồi
Lúa về với bé

Trên sân hợp tác
Tiếng nói tiếng cười
Bé nghe có cả
Tiếng mồ hôi rơi

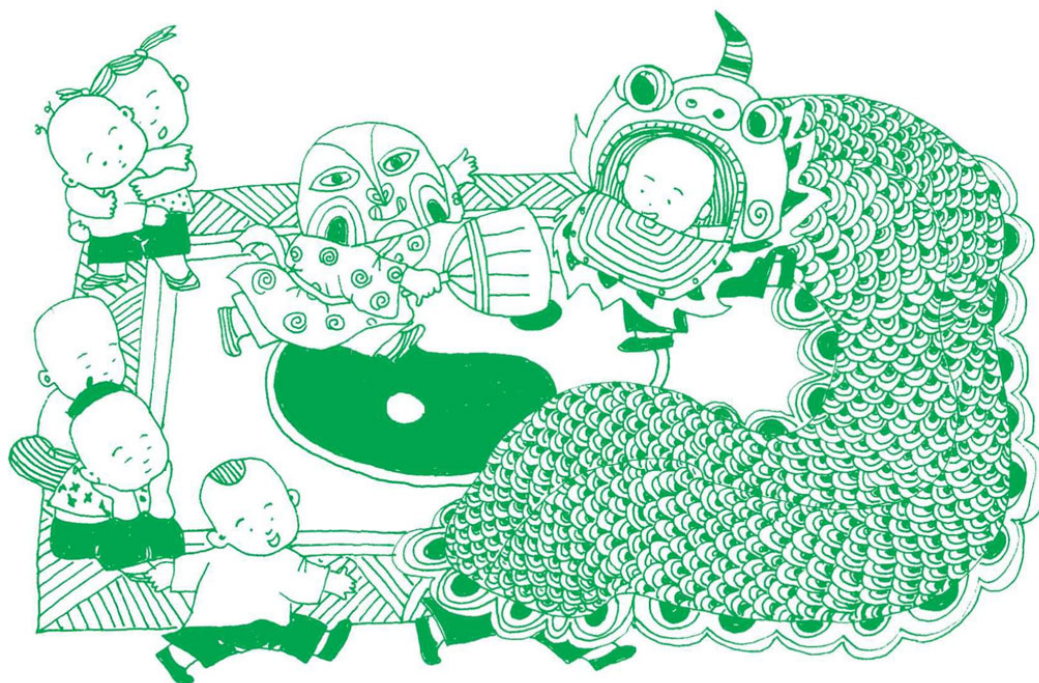
BÉ BÉ ĐI CHƠI

*Tùng dinh tùng dinh
Bé đi chơi nhé*

*- Đây nào mẹ bé
Bé cười đưa tay
- Đây nào chị bé
Bé cười ngất ngây
- Đây nào cô bé
Bé được chuyền tay*

*Ai cũng ưa bé
Như con chim làng
Hồn nhiên trên cành
Vườn đầy nắng sớm*

*Bé ơi chóng lớn
Bằng chị bằng anh
Trên trang giấy trắng
Gieo hàng chữ xanh*

MÙA MƯA

*Ào ào
Gió rít
Chiếc lá
Quay tít*

*Người đi
Như chạy
Áo quần
Như bay
Bình minh
Đến muộn
Mùa mưa
Đã về*

TRÊN GUƠNG MẶT BÉ

*Cái miệng để nói
Cái mắt để nhìn
Cái mũi để thở
Cái tai để nghe*

Miệng nói lời tốt
Là đôi môi ngoan
Con mắt biết nhìn
Là tìm chữ đọc
Cái mũi sạch sẽ
Là chiếc khăn thơm
Tai nghe điều lành
Là tai được thính
Gương mặt của bé
Lúc nào cũng xinh

CHÚ MÈO LƯỜI

*Có chú mèo mướp
Lười ơi là lười
Chẳng chịu bắt chuột
Ăn xong nằm xoài*

*Nhớ rồi, một hôm
Cả nhà đi khỏi
Suốt ba ngày liền
Mèo ta kêu đói!*

*Mèo mò ra bếp
Chẳng có gì ăn
Liên gặp chú chuột
Đôi mắt hằm hằm*

*Mèo định bỏ chạy
Nhưng nghĩ phận gầy
Rồi mèo liều mạng
Vồ được chuột ngay*

AI MUỐN LÀM NGƯỜI HỢM

*Ai muốn làm người hợm
Việc ấy cũng dễ thôi
Đầu đội xiên mũ nồi
Chân đi giày cao gót
Môi ngậm vênh điều thuốc
Nghênh ngang tiệm cà phê
Thấy bạn bè hoách lác
- Ê, đi đâu thế mày!*

*Làm người hợm tưởng oai
Ai muốn làm người hợm
Việc ấy cũng dễ thôi
Nhưng bà đã dạy rồi
Ai bắt chước người hợm
Sẽ chịu khổ suốt đời!*

Đem mưa về cho cây

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

55 Quang Trung, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
ĐT: (04) 3 943 4730 - 3 942 8632 - Fax: (04) 3 822 9085
Website: www.nxbkimdong.com.vn - Email: kimdong@hn.vnn.vn

CHI NHÁNH NXB KIM ĐỒNG TẠI MIỀN TRUNG

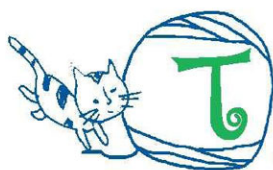
102 Ông Ích Khiêm, TP. Đà Nẵng
ĐT: (0511) 3 812 335 - Fax: (0511) 3 812 334
Email: cnkimdongmt@nxbkimdong.com.vn

CHI NHÁNH NXB KIM ĐỒNG TẠI TP. HỒ CHÍ MINH

276 Nguyễn Đình Chiểu, Q.3, TP. Hồ Chí Minh
ĐT: (08) 3 930 3447 - Fax: (08) 3 930 5867
Email: cnkimdong@nxbkimdong.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: PHẠM QUANG VINH
Chịu trách nhiệm bản thảo: NGUYỄN HUY THẮNG
Biên tập: HƯỜNG LÝ
Trình bày: TÔ HỒNG THỦY
Sửa bài: NGUYỄN THỊ NHUNG

In 1.000 bản - Khổ 10.5 cm x 19 cm
Tại Công ty TNHH In và DVTM Phú Thịnh
Đăng ký kế hoạch xuất bản số: 05-2013/CXB/380-170/KĐ cấp ngày 18/12/2012
Quyết định xuất bản số: 127/QĐKĐ kí ngày 17/4/2013
In xong và nộp lưu chiểu tháng 5/2012

Thơ Tám đưa bạn đọc nhỏ tuổi đến với những gì gần gũi chung quanh các em như người bà, con búp bê, con mèo, chiếc quạt, quyển sách rồi mở rộng ra với các chú thương binh, với cơn mưa rào, cánh đồng vào mùa gặt, gặp gỡ những người bạn lười tắm, những kẻ hợm mình... bằng những lời hồn nhiên, giản dị, giàu liên tưởng như đang kể cho các em nghe những câu chuyện mà mình biết, mình chứng kiến... Vì thế thơ anh đã đi vào tâm hồn, tình cảm các em.

THANH QUẾ

TEM

5121100010050

Giá: 15.000Đ

8 935036 661715

www.nxbkimdong.com.vn
www.facebook.com/nxbkimdong

